

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

2012/0337(COD)

14.2.2013

ONTWERPADVIES

van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad
inzake het algemeen milieuactieprogramma van de Unie voor de periode tot en
met 2020 "Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet"
(COM(2012)0710 – C7-0392/2012 – 2012/0337(COD))

Rapporteur voor advies: Daciana Octavia Sârbu

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet

Met het huidige wetgevingsvoorstel wil de Europese Commissie voor de periode 2013-2020 het zevende milieuactieprogramma (MAP) opstellen, waarvan het eerste was gelanceerd in 1973. Aangezien het zesde MAP in juli 2012 zou aflopen, drong het Europees Parlement er bij de Europese Commissie in zijn resolutie¹ van 20 april 2012 op aan zo snel mogelijk het volgende programma in de reeks in te dienen, om een overgang naar een duurzame toekomst mogelijk te maken, continuïteit te waarborgen en hiaten te voorkomen. Met deze resolutie verzocht het Parlement de Commissie haar toekomstige voorstel te baseren op de volgende drie prioriteiten: de uitvoering en versteviging van milieuwetgeving, de opname van milieudoelstellingen in alle sectorale beleidsterreinen en de internationale dimensie van milieubescherming.

In november 2012 diende de Commissie een ontwerpbesluit in voor een algemeen milieuactieprogramma (MAP) voor de Europese Unie: "*Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet*". Evenals bij eerdere programma's beoogt het voorgestelde zevende MAP een overkoepelend kader te scheppen voor alle milieumaatregelen, routekaarten en wetgeving die de Commissie onlangs heeft gepubliceerd. Het streven is om alle bestaande milieugerelateerde streefdoelen voor 2020 voor de verschillende beleidsterreinen hierin op te nemen en in onderlinge samenhang te bestuderen. Verder biedt dit MAP-voorstel een perspectief voor de lange termijn met een visie voor 2050. Het nieuwe MAP heeft tot doel de bijdrage van het milieubeleid aan de overgang naar een hulpbronnefficiënte, koolstofarme economie te intensiveren – een economie, waarin het natuurlijk kapitaal wordt beschermd en versterkt, en de gezondheid en het welzijn van de burgers worden gewaarborgd.

De Europese Commissie geeft in de bijlage van het ontwerp een reeks van *negen prioritaire doelstellingen* die de EU en haar lidstaten moeten verwezenlijken:

1. het beschermen, behouden en verbeteren van het natuurlijk kapitaal van de Unie;
2. het omvormen van de Unie tot een hulpbronnefficiënte, groene en concurrerende koolstofarme economie;
3. het beschermen van de burgers van de Unie tegen milieugerelateerde druk en risico's voor de volksgezondheid en het welzijn;
4. het maximaliseren van de voordelen van de milieuwetgeving van de Unie;
5. het verbeteren van de wetenschappelijke onderbouwing voor het milieubeleid;
6. het waarborgen van investeringen ten behoeve van milieu- en klimaatbeleid en het tot stand brengen van het juiste prijsniveau;
7. het verbeteren van de ecologische integratie en beleidssamenhang;
8. het verbeteren van de duurzaamheid van de steden van de Unie;
9. het vergroten van de doelmatigheid van de Unie bij het aanpakken van regionale en mondiale milieuproblemen.

---

¹ P7_TA-PROV(2012)0147: Resolutie van het Europees Parlement van 20 april 2012 over de herziening van het zesde milieuactieprogramma en vaststelling van prioriteiten voor het zevende milieuactieprogramma – Een beter milieu voor een beter bestaan (2011/2194(INI)).

Milieu-uitdagingen voor de landbouwsector

De landbouwsector heeft te kampen met zware druk, gezien de toenemende mondiale vraag naar voedsel, beperkte hulpbronnen, de behoefte aan milieubeschermingsmaatregelen en de uitdagingen waarvoor de voedselproductie zich vanwege de klimaatverandering gesteld ziet.

De landbouw draagt significant bij tot de uitstoot van broeikasgassen, maar heeft samen met de bossen tevens een groot potentiaal voor de matiging van de klimaatverandering door hun opname en opslag van koolstof. Onderzoek en innovatie kunnen ook een cruciale rol spelen in de matiging van en de aanpassing aan de klimaatverandering, bijvoorbeeld door de emissies in de landbouw terug te dringen en ervoor te zorgen dat de oogsten beter bestand zijn tegen de effecten van de klimaatverandering.

De efficiëntie van hulpbronnen in de voedselproductie zal cruciaal zijn om de huidige en toekomstige uitdagingen op het vlak van beperkte natuurlijke hulpbronnen het hoofd te bieden. Volgens de FAO zal de wereldbevolking in 2050 met een derde gestegen zijn. In combinatie met gematigde consumptiepatronen zal hierdoor de vraag naar voedsel stijgen met 70 %. Het is dan ook essentieel dat in de Europese landbouw het hoogst haalbare niveau van duurzaamheid en hulpbronnenefficiëntie wordt behaald.

Tevens moet erop worden gewezen dat voedselverspilling wereldwijd sinds 1974 met 50 % is toegenomen, en er moeten dan ook urgente maatregelen worden getroffen om voedselverspilling binnen de voedselketen aan te pakken.

In de wetgevingsvoorstellen inzake de hervorming van het GLB wordt ernaar gestreefd directe betalingen te koppelen aan de verstrekking van publieke goederen, en subsidies uit het ELFPO te besteden aan agro-milieumaatregelen. Het beoogde effect hiervan is milieuvriendelijke praktijken zoals gewasdiversificatie te bevorderen, blijvend grasland te beschermen en ecologisch waardevolle landbouw- en bosgebieden aan te leggen en in stand te houden.

De Unie moet een alomvattend antwoord formuleren op de klimaatverandering, zodat de Europese landbouw zijn veerkracht en concurrentievermogen kan behouden en zijn rol als leverancier van voedsel van hoge kwaliteit, alsmede van milieudiensten kan blijven spelen, en tevens kan bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van de plattelandsgebieden in de EU.

AMENDEMENTEN

De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 18

Door de Commissie voorgestelde tekst

18. Ondanks de aanzienlijke inspanningen tot nu toe zal de vereiste op grond van de kaderrichtlijn water om in 2015 een “goede milieutoestand” te bereiken, waarschijnlijk slechts voor 53 % van de oppervlaktewaterlichamen in de EU worden gehaald. Ook bestaat het gevaar dat de doelstelling van de kaderrichtlijn mariene strategie om in 2020 een “goede milieutoestand” te bereiken, niet wordt gehaald, onder andere als gevolg van de aanhoudende overbevissing en de aanwezigheid van zwerfvuil in de Europese zeeën. En al heeft het EU-beleid inzake luchtvervuiling en industriële emissies bijgedragen aan het verminderen van vele vormen van vervuiling, de ecosystemen hebben nog steeds te lijden van overmatige stikstofdepositie en ozonvervuiling in verband met emissies van transport, **intensieve landbouw** en stroomopwekking.

Amendement

18. Ondanks de aanzienlijke inspanningen tot nu toe zal de vereiste op grond van de kaderrichtlijn water om in 2015 een “goede milieutoestand” te bereiken, waarschijnlijk slechts voor 53 % van de oppervlaktewaterlichamen in de EU worden gehaald. Ook bestaat het gevaar dat de doelstelling van de kaderrichtlijn mariene strategie om in 2020 een “goede milieutoestand” te bereiken, niet wordt gehaald, onder andere als gevolg van de aanhoudende overbevissing en de aanwezigheid van zwerfvuil in de Europese zeeën. En al heeft het EU-beleid inzake luchtvervuiling en industriële emissies bijgedragen aan het verminderen van vele vormen van vervuiling, de ecosystemen hebben nog steeds te lijden van overmatige stikstofdepositie en ozonvervuiling in verband met emissies van transport, **niet-duurzame landbouwpraktijken** en stroomopwekking.

Or. en

Amendement 2

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 19

Door de Commissie voorgestelde tekst

19. Voor het beschermen, behouden en verbeteren van het natuurlijk kapitaal van de EU is het daarom vereist dat de problemen worden aangepakt bij de bron, onder andere door betere integratie van de doelstellingen inzake natuurlijk kapitaal met overige beleidsmaatregelen, om zo

Amendement

19. Voor het beschermen, behouden en verbeteren van het natuurlijk kapitaal van de EU is het daarom vereist dat de problemen worden aangepakt bij de bron, onder andere door betere integratie van de doelstellingen inzake natuurlijk kapitaal met overige beleidsmaatregelen, om zo

voor coherente beleidsmaatregelen te zorgen en aanvullende voordelen te genereren. De vergroenende aspecten die zijn opgenomen in de hervormingsvoorstellen van de Commissie, met name voor het landbouw-, visserij- en cohesiebeleid van de EU, zijn bedoeld om deze doelstellingen kracht bij te zetten en worden ondersteund door voorstellen ter vergroening van de EU-begroting uit hoofde van het meerjarig financieel kader 2014-2020 (MFK). Zo zou de koppeling tussen betalingen aan landbouwbedrijven en de naleving van de relevante vereisten van de kaderrichtlijn water, zoals uiteengezet in de voorstellen van de Commissie voor de hervorming van het GLB, de aquatische ecosystemen in plattelandsgebieden ten goede moeten komen. Middels de vergroening van het GLB worden tevens de milieuvriendelijke landbouwpraktijken gewasdiversificatie, bescherming van blijvend grasland en de invoering en instandhouding van ecologisch waardevolle landbouw- en bosgebieden bevorderd.

voor coherente beleidsmaatregelen te zorgen en aanvullende voordelen te genereren. De vergroenende aspecten die zijn opgenomen in de hervormingsvoorstellen van de Commissie, met name voor het landbouw-, visserij- en cohesiebeleid van de EU, zijn bedoeld om deze doelstellingen kracht bij te zetten en worden ondersteund door voorstellen ter vergroening van de EU-begroting uit hoofde van het meerjarig financieel kader 2014-2020 (MFK). Zo zou de koppeling tussen betalingen aan landbouwbedrijven en de naleving van de relevante vereisten van de kaderrichtlijn water, zoals uiteengezet in de voorstellen van de Commissie voor de hervorming van het GLB, de aquatische ecosystemen in plattelandsgebieden ten goede moeten komen. Middels de vergroening van het GLB worden tevens de milieuvriendelijke landbouwpraktijken gewasdiversificatie, bescherming van blijvend grasland en de invoering en instandhouding van ecologisch waardevolle landbouw- en bosgebieden bevorderd. ***Biologische landbouw en geïntegreerde praktijken voor de bestrijding van plagen zijn ecologisch doeltreffende systemen die verdere ontwikkeling behoeven, en er is steun nodig voor de overgang naar duurzamere landbouwsystemen.***

Or. en

Amendement 3

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 22 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

22 bis. Landbouw en bosbouw zijn samen goed voor 78 % van het bodemgebruik in de Unie. De landbouw en de bosbouw blijven daarom een belangrijke rol spelen

bij de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen en cultuurlandschappen als voorwaarde voor andere menselijke activiteiten in plattelandsgebieden. Bebossing speelt een sleutelrol in bodemversteving en in de aanpassing aan en de matiging van de klimaatverandering, terwijl duurzame landbouw kan bijdragen aan beter bodembehoud. Tegelijkertijd moet de nadruk worden gelegd op geïntegreerde en innovatieve landbouwpraktijken, zoals precisietechnologie en ecologische benaderingen, en moet er speciale aandacht worden besteed aan het vergroten van de bodemvruchtbaarheid met niet-chemische meststoffen en aan de toename van duurzame oogsten.

Or. en

Amendement 4

Voorstel voor een besluit

Bijlage - paragraaf 26 – alinea 1 – letter g bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

g bis) Bestuiving wordt op een hoog niveau gehouden en er worden maatregelen genomen om het gebruik van bestrijdingsmiddelen met een schadelijk effect op honingbijpopulaties te beperken.

Or. en

Amendement 5

Voorstel voor een besluit

Bijlage – paragraaf 28

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

28. Binnen de gehele economie is innovatie

28. Binnen de gehele economie is

vereist ter verbetering van de hulpbronnenefficiëntie, willen wij ons concurrentievermogen verbeteren in een context van stijgende prijzen, schaarheid en leveringsbeperkingen van hulpbronnen. Het bedrijfsleven is de primaire motor achter innovatie, ook als het gaat om eco-innovatie. De markten kunnen de verwachtingen echter niet op eigen kracht inlossen. Overheidsmaatregelen op EU- en lidstaatniveau zijn cruciaal om de juiste kadervoorwaarden te scheppen voor eco-innovatie en zo de ontwikkeling van duurzame bedrijfs- en technologische oplossingen voor milieuproblemen te stimuleren.

onderzoek en innovatie vereist ter verbetering van de hulpbronnenefficiëntie, willen wij ons concurrentievermogen verbeteren in een context van stijgende prijzen, schaarheid en leveringsbeperkingen van hulpbronnen. ***Er is behoefte aan innovatie in het energieverbruik van landbouwmachines om de energie-efficiëntie te verhogen en CO₂-emissies terug te dringen, en de modernisering van boerderijen moet worden gestimuleerd om innovatieve methoden en technologie toe te passen.*** Het bedrijfsleven is de primaire motor achter innovatie, ook als het gaat om eco-innovatie. De markten kunnen de verwachtingen echter niet op eigen kracht inlossen. Overheidsmaatregelen op EU- en lidstaatniveau zijn cruciaal om de juiste kadervoorwaarden te scheppen voor eco-innovatie en zo de ontwikkeling van duurzame bedrijfs- en technologische oplossingen voor milieuproblemen te stimuleren.

Or. en

Amendement 6

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 32

Door de Commissie voorgestelde tekst

32. Als de industrie overstapt op de beste beschikbare technieken op grond van de richtlijn inzake industriële emissies, zorgt dit voor een beter hulpbronnengebruik en minder emissies voor meer dan 50 000 industriële installaties binnen de EU. Hiermee kan een enorme bijdrage worden geleverd aan het stimuleren van de ontwikkeling van innovatieve technieken, vergroening van de economie en kostenbesparing voor de industrie op de lange termijn.

Amendement

32. Als de industrie overstapt op de beste beschikbare technieken op grond van de richtlijn inzake industriële emissies, zorgt dit voor een beter hulpbronnengebruik en minder emissies voor meer dan 50 000 industriële installaties binnen de EU. Hiermee kan een enorme bijdrage worden geleverd aan het stimuleren van de ontwikkeling van innovatieve technieken, vergroening van de economie en kostenbesparing voor de industrie op de lange termijn. ***Door het creëren van korte***

toeleveringsketens en lokale markten voor landbouwproducten kunnen tegelijkertijd CO₂-emissies bij het vervoer van voedsel aanzienlijk worden teruggedrongen.

Or. en

Amendement 7

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 35

Door de Commissie voorgestelde tekst

35. Om een kader vast te stellen voor maatregelen ter verbetering van andere aspecten van hulpbronnenefficiëntie dan broeikasgasemissies en energie, moeten doelstellingen worden geformuleerd voor de vermindering van het algehele milieueffect van consumptie, met name in de voedsel-, woning- en mobiliteitssectoren. Gezamenlijk zijn deze sectoren verantwoordelijk voor bijna 80 % van het milieueffect van consumptie. In de conclusies van Rio+20 wordt de noodzaak erkend om het voedselverlies na de oogst en overige vormen van voedselverlies en -verspilling in de hele voedselvoorzieningsketen aanzienlijk te beperken.

Amendement

35. Om een kader vast te stellen voor maatregelen ter verbetering van andere aspecten van hulpbronnenefficiëntie dan broeikasgasemissies en energie, moeten doelstellingen worden geformuleerd voor de vermindering van het algehele milieueffect van consumptie, met name in de voedsel-, woning- en mobiliteitssectoren. Gezamenlijk zijn deze sectoren verantwoordelijk voor bijna 80 % van het milieueffect van consumptie. In de conclusies van Rio+20 wordt de noodzaak erkend om het voedselverlies na de oogst en overige vormen van voedselverlies en -verspilling in de hele voedselvoorzieningsketen aanzienlijk te beperken. ***Dit kan worden bewerkstelligd door rechtstreekse contacten tussen producenten en consumenten te bevorderen, de voedselvoorzieningsketen te verkorten en de logistiek, het vervoer, het voorraadbeheer en de verpakkingsmethoden te verbeteren.***

Or. en

Amendement 8

Voorstel voor een besluit

Bijlage - paragraaf 41 – alinea 2 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

(c) stimulering van publieke en private onderzoeks- en innovatiewerkzaamheden die vereist zijn voor de verspreiding van innovatieve technologieën, systemen en bedrijfsmodellen, hetgeen de overgang naar een koolstofarme, hulpbronnenefficiënte economie zal bespoedigen en de kosten hiervan zal verlagen;

Amendement

(c) stimulering van publieke en private onderzoeks- en innovatiewerkzaamheden die vereist zijn voor de verspreiding van innovatieve technologieën, systemen en bedrijfsmodellen, hetgeen de overgang naar een koolstofarme, hulpbronnenefficiënte economie zal bespoedigen en de kosten hiervan zal verlagen, ***en ertoe zal bijdragen de voedselverspilling binnen de voedselketen uiterlijk in 2030 met 50 % te beperken;***

Or. en

Amendement 9

Voorstel voor een besluit

Bijlage - paragraaf 82 – alinea 2 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

(a) ***geleidelijke afschaffing van milieuonvriendelijke subsidies***; uitbreiding van het gebruik van marktconforme instrumenten, met inbegrip van belasting, prijsstelling en het in rekening brengen van kosten; en uitbreiding van de markten voor ecologische goederen en diensten, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele schadelijke sociale effecten;

Amendement

(a) ***een betere koppeling tussen landbouwsubsidies en de levering van publieke goederen***; uitbreiding van het gebruik van marktconforme instrumenten, met inbegrip van belasting, prijsstelling en het in rekening brengen van kosten; en uitbreiding van de markten voor ecologische goederen en diensten, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele schadelijke sociale effecten;

Or. en

Amendement 10

Voorstel voor een besluit Bijlage – paragraaf 98 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

98 bis. Het EU-beleid inzake voedselveiligheid moet gebaseerd zijn op duurzame landbouw en eerlijke handel. De levering van de toereikende hoeveelheid voedsel aan een stijgende wereldbevolking met veranderende consumptiepatronen genereert druk op de hulpbronnen (land, water, energie), vooral in de context van de effecten van de klimaatverandering. De afhankelijkheid van proteïne-importen uit derde landen - die in verband wordt gebracht met een grote koolstofvoetafdruk, ontbossing en andere schadelijke milieupraktijken - moet in de toekomst worden beperkt.

Or. en